

Subject: YLÄ-VIEKIN KYLÄYHDISTYKSEN LAUSUNTO

From: Ylä-Viekin kyläyhdistys <kylayhdistys@vieksi.fi>

Date: Fri, 28 Dec 2007 16:15:56 +0200

To: Heidi Hyvönen <Heidi.Hyvonen@metsa.fi>

CC: Hannu Lipponen <rh@kuhmo.net>, Pekka Pääkkönen <vesapekka.paakkonen@koti.owla.fi>, mauri.kipelainen@kuhmo.net, Matti Pääkkönen <matti.paakkonen@kuhmo.fi>, Timo Niskanen <timo.niskanen@vieksi.fi>, Eeva Kyllönen <eeva.kyllonen@viesti.net>

Metsähallitus
Metsätalous Kainuu
Viestitie 2
87700 Kajaani

YLÄ-VIEKIN KYLÄYHDISTYKSEN LAUSUNTO

Annamme pyynnöstänne tämän lausunnon Sinisen Polun suunnitelmastanne.

Sininen Polku on yksi hienoimmista kylämme luontokohteista. Me haluamme vaikuttaa sen kehittämiseen yhä paremmaksi. Metsähallituksen suunnitelmasta näemme iloksemme, että se saa osakseen lisääntyvää maanomistajan huolenpitoa.

Emme pysty toistaiseksi lausumaan suunnitelman yksityiskohdista paljoakaan. On toivottavaa että suunnitelmaan voi vaikuttaa vielä kesän 2008 mittaan ja myöhemminkin, koska nyt talvella alueesta ei saa hyvää käsitystä.

Otamme tässä lausunnossamme kantaa suunnitelma-alueen ja koko Sininen Polku -käytävän maankäyttöön ja toimintaan enimmäkseen vain yleisellä tasolla.

Maankäyttö

Sinisen Polun alueen maankäytössä ja suojelussa on mielestämme noudatettava seuraavia periaatteita:

- Sininen Polku on meitä, mutta myös tulevia sukupolvia varten.
- Sininen Polku on myös luontoa varten, metsäpeurankin elinaluetta ja kulkureitti. Kun metsäpeura levittäytyi länteen päin, yläviekiläiset kävivät toivottamassa sen tervetulleeksi juuri Sinisellä Polulla.
- Tavoitteena tulee olla, että Sinistä Polkua kulkiessaan ja siltä hieman poiketessaankin vaeltaja tuntee olevansa luonnon helmassa, aivan koko polun matkan. Kyse on yhtenäisestä noin 10 kilometriä pitkästä reitistä, jonka toinen päätepiste on kylällämme Ahvenjärvien salmessa.
- Polun varteen on jätettävä koko sen matkalle katkeamaton riittävän leveä suojeltu vyöhyke, jolla metsätaloutta voidaan harjoittaa vain Sinisen Polun ehdoilla ja vain erityistapauksissa. Leveyden tulee olla riittävä, jotta polun erämaisuuden tuntu ei rikkoudu missään kohtaa. Sama koskee myös sivupolkujen ympäristöjen käsittelyä. Kyse on kuitenkin tavoitetta ajatellen vähäisestä pinta-alasta.
- Erityisesti särkät on suojeltava, mikä näyttääkin jo toteutuneen Liminsärkän alueella. Mutta polun Ahvenjärvenkin puoleisessa päässä on pitkä, komea särkkäjakso, jota pitää kohdella yhtä arvostavasti kuin Liminsärkkää. Vaikka sen rinteillä on paikoitellen vasta muutamien vuosikymmenten ikäistä puustoa, ei suojelutarve siitä vähene. Kysehän on ensisijaisesti Sinisestä Polusta, ei vanhojen metsien suojelusta. Pyrkikäämme siihen, että Sininen Polku vain parane vanhetessaan eikä mihinkään tavoiteltavaa lopputulosta heikentäviin toimiin sen alueella ryhdytä. Koko polun tienoo olkoon lopulta järeää erämaista metsää.
- Sininen Polku etenee ensimmäisen puoli kilometriä heti Ahvenjärven salmesta kapean kannaksen harjannetta pitkin. Sen suojeleminen on varmasti itsestäänselvyys myös Metsähallitukselle meidän sitä esittämättäkin. Pyydämme huomaamaan kannaksella olevat peurakuopiiksi mainitut painaummat. Jos ne ovat peurakuoppia, voi alueella olla muutakin arvokasta kaukaisesta menneisyydestä kertovaa.
- Ahvensärkät katkaisevan Joutenpuron, Joutenlampien ja kosteikkojen muodostama pienvesirykelmä reuna- ja vaikutusalueineen on suojelemisen arvoinen kokonaisuus, varsinkin nyt ollessaan Sinisen Polun osana. Polun Ylä-Viekin puoleisen osuuden lähisuot ovat enimmäkseen ojitamatta, mikä pantakoon polun kannalta suurena plussana merkille. Harjun ylittävä voimajohto on puolestaan valitettava särö maisemassa. Olkoon se matkailijalle muistutus maailman menosta.
- Ahvensärkkien ja Särkkäjärven väliin jää laaja Leväkangas. Onneksi metsäautotiet eivät katkaise polkua sen kohdalla, mutta turhan lähelle ne tulevat. Metsäautotiet eivät saa näkyä polulle eivätkä sen välittömään läheisyyteen, ei sittenkään, kun polun alueen puusto ikääntyy ja järeytyessään harvenee. Jos niin olisi käymässä, esitämme teiden loppupätkien ennallistamista tarvittavalta pituudelta. Tiet tulevat tarpeettoman lähelle Sinistä Polkua jo siksi että polun ympäristö on suojeltava ainakin teiden päätesilmukoita myöten, jotta sen erämaaluonne voisi toteutua.

Leväkankaalle Joutenlampien kaakkoispuolelle päättyvän metsäautotien haaran päätesilmukan tienoilla oli vielä 80-luvulla luonnon dyynimuodostuma, keskellä laajaa kangasta. Arvelemme että se on saattanut jäädä tien alle. Esitämme että Metsähallitus selvittäisi asian mahdollisimman pian.

- Vielä suojelukäytävää etäämpänäkin Sinisestä Polusta pitää metsätalouden toimet valita siten, ettei niistä jää pysyviä vaurioita tai muutoksia maastoon. Missään tapauksessa ei polun vaikutuspiirissä tule harjoittaa maan muokkaamista äestämällä. Erityisesti se koskee ohuita jäkälämaita, mutta ei myöskään kivisillä alueilla ole tarpeen nostaa lisää kiviä pintaan. Jos metsän uudistuminen ei olosuhteita muuttamatta onnistu, jää keinovalikoimaan kulutus. Tällaisia kohteita ovat polkua lähempänä olevien alueiden lisäksi myös polun alueelle näkyvät vesien vastarannat ja niiden takaiset rinteet.
- Mahdolliset koneellisesti tehtävät työt on ajoitettava koko Sinisen Polun piirissä talvi- ja routa-aikaan. Koneiden tulee olla mahdollisimman keveitä. Muutakaan maisemaa vaurioittavaa koneilla liikkumista ei polun alueella tule sallia. Leväkankaalla polun katkaiseva ajoura on suljettava ennenkuin maastoon jää siitä pysyvät jäljet.
- On hyvä että polun itäosaa on voimallisesti kehitetty, mutta sinne kehitystä ei saa rajoittaa. Lopputuloksena ei saa olla, että vaeltaja ensin kävelee Liminsärkiltä päin 6 kilometriä upeaa maastoa, jossa häntä ei mikään ihmisen teko häiritse ja sitten hänen pitäisi selvittää nelisen kilometriä olevia tai tulevia metsätyömaita päästäkseen Ylä-Vieksille, jos koko polku kiinnostaa. Polun elämysarvo paranee ratkaisevasti, kun siitä muodostetaan ehjä kokonaisuus.
- Vain siten voi myös Ylä-Vieksin kylämme asujaimisto päästä sekä itse nauttimaan täysimääräisesti polun tarjoamista virkistysmahdollisuuksista että saada osansa polun taloudellisista vaikutuksista. Sinisen Polun kaltaisen aikamoisen pitkän reitin vetovoima vaatii, että se päättyy jonnekin aivan muualle kuin mistä alkaa. Ahvensärkkien ja Liminsärkän ympäristöt ovat erilaisia ja täydentävät hienosti toisiaan.
- Esitämme tulentekopaikan/laavun perustamista Joutenlampien tienoolle ja Ahvenjärvelle. Ahvenjärven puoleiseen päähän kaipaamme myös parempia opasteita. Vierailijoilla tiedämme olleen vaikeuksia osata tien päässä olevan Reunalan ohi Ahvenjärven salmeen, josta polku alkaa.
- Katsomme että lausuntokierroksella oleva suunnitelma jättäisi Sinisen Polun kylämme puoleisen pään aikaa myöten entistä enemmän toisarvoiseen asemaan. Suunnitelma-alue tulee siis ulottaa koko polun matkalle.

Ahvenjärvi-hanke

- Metsähallitus omistaa suurimman osan Ahvenjärvestä, kokonaan Pienen Ahvenjärven ja valtaosan molempien rannoista.
- Järvien vedenpintaa on laskettu muutamia kymmeniä vuosia sitten noin yhdellä metrillä. Vedenlaskun perustetta ei ole ollut enää pitkään aikaan olemassa. Esitämme Metsähallitukselle että se pyrkisi sopimaan alueen muiden maanomistajien ja asianosaisten sekä toimivaltaisten viranomaisten kanssa menettelystä vedenpinnan palauttamiseksi luonnolliseen korkeuteensa.
- Järvi oli ennen täysin nimensä mukainen, mutta sen tila on kärsinyt suuresti pinnan laskusta. Muun muassa, sen kalakantaa kohtasi joukkotuho eräänä 90-luvun hellekesänä.
- Ahvenjärvien ennallistaminen on käsittääksemme teknisesti hyvinkin helppo toteuttaa. Rannat ovat suureksi osaksi suhteellisen jyrkkiä, osin louhikkoisia. Paikoitellen ei rannoilla ilmeisesti tarvitsisi tehdä minkäänlaisia raivaustoimia. Erityisesti Sinisen Polun tuntumassa olevat rannat ovat vaivattomasti raivattavissa.
- Rantoja raivattaessa on vain muistettava, että Ahvenjärven rannoilla on ainakin vielä muutamia vuosia sitten kasvanut parissakin paikassa Kuhmossa harvinaista tervaleppää, olkoonkin että kitukasvuisena. Esiintymät luultavasti tuhoutuvat ilman veden pinnan nostoa, ellei niin jo ole käynyt.
- Ahvenkannaksen jatkona olevan Ahvensärkän huipulta, suoraan Siniseltä Polulta, avautuu mahtava näköala länteen Ahvenjärvelle, kunhan jyrkästi järveen laskevan rinteiden puusto ohjataan kasvamaan riittävän väljäksi. Hyväksymme ja kannatamme kyseisen rinteiden käsittelyä mainittua tavoitetta edistävällä tavalla särkän pinta ehjänä säilyttäen. Mitään vastaavaa ei löydy muualta Sinisen Polun varrelta.
- Ahvensärkän kohdalta alhaalla alkaa ja kannaksen suuntaan jatkuu aina salmeen saakka ja sen ohikin suhteellisen nopeasti syvenevä hiekka- tai sorapohjainen ranta. Vaeltaja voi harkita uimaan menoa missä tahansa puolen kilometrin matkalla.
- Järven itäpäässä Ahvensärkän alla on laaja erittäin lapsiystävällinen hienon hienosta hiekasta muodostunut ranta - kunhan veden pinta vain nostetaan ennalleen. Hiekan laji saattaa lähennellä hiesuakin, mutta sehän ei haittaa. Tulee lujempi hiekkalinna. Jääkaudesta lähtien aina järven vedenlaskuun saakka oli luonto pitänyt valkean rannan kasvillisuudesta vapaana. Leiriytyjiä näki siellä usein. Voidaan syystä puhua Sinisen Polun rantalomakohteesta!

Toivomme Metsähallituksen Sinisen Polun suunnitelman etenevän ja laajenevan siten, että esittämämme kehityskulku toteutuu.

Parhain terveisin,

Ylä-Vieksin kyläyhdistys ry
Niemenkyläntie 165
88730 Ylä-Vieksi

Eeva Kyllönen
hallituksen puheenjohtaja